

GBETA GBẸ Ɔ BI TƆN EE ƉƆ XÓ DÓ ACẸ E GBẸTƆ ƉÓ KPODO SISI E ƉO NA ƉÓ N'I LẸ KPO WU E

WEXWLE

Ee nyi Ɖo hennu Ɖokpo me Ɔ, me ƉokpoƉokpo ka do susu tɔn, bɔ acɛ Ɖokpo Ɔ we mebi Ɖo bo e ma sixu kan fɛn kpon ɛ Ɖi medesusi jije, hwejjɔzinzan, kpodofifa ni tiin nu wɛkɛ Ɔ bi e Ɔ,

Ee nyi Ɖo nukumamɔ je numɛ kpodofifa wangbenu sɛn ƉeƉee na zɔn bɔ gbeto na do tiin nyi lɛ we nɔ Ɖɔn alannuwiwa Ɖee nɔ zɔn bɔ gbeto nɔ fɔn gu e, lo bɔ nu taji Ɖee hudofifa gbeto Ɔ we nyi Ɖo gbɛ e me gbeto lɛ ma na nɔ mekannu Ɖo xodifo sin alinu kpodofifa lo bo na tɔn sin adohuhu kpodofifa ya kpo me ɛ Ɔ,

Ee nyi Ɖo dandanme we e Ɖo na je hun do sɛn Ɖee na zɔn bɔ gbeto na do tiin nyi le gbɔn acɛifo sin alinu se na zɔn bɔ gbeto ma na lin Ɖo emi Ɖo na Ɖe emidee sin mekannu kpo yadonume kpo e Ɔ,

Ee nyi Ɖo ɛ Ɖo dandanme bɔ e Ɖo na Ɖe alinu wennyinyi ee Ɖo na tiin nyi Ɖo to ƉokpoƉokpo tentin e Ɔ,

Ee nyi Ɖo, Ɖo xwedowema elɔ me o wɛkɛ Ɔ bi lɛ vɔ mɔ nu je acɛ kpo do sisi dodo e gbeto Ɖo na Ɖo e, Ɖo medesunɔnyinyi kpodofifa susu e do na xɔ nu gbeto e Ɖo acɛ kpodofifa sisi sunnu kpodofifa nyɔnu tɔn kpo na nyi Ɖokpo Ɔ; lo bɔ ye lɛ yalɔ akɔn bonu nukɔnyinyi ni tiin lo bo na sɔ gbɛ Ɖagbe zinzan gbɔn medesunɔsi jije taji ze jjon ayi e Ɔ,

Ee nyi Ɖo to ƉokpoƉokpo yi gbe bo na Ɖo sisi nu acɛ e gbeto lɛ Ɖo kpodofifa medesusijije taji kpo Ɖo alɔ Ɖo alɔme xa to lɛ bi sin kplekple ɛ Ɔ,

Ee nyi Ɖo linlin Ɖokpo Ɔ ƉuƉo nu acɛ, sisi kpodofifa medesunɔsi jije gbeto tɔn le, we nyi nu taji ee na zɔn bɔ mi na nyi sɛn elɔ lɛ e Ɔ,

Gbeto Ɔ sin kplekple Ɖe gbeta elɔ tɔn bɔ e na Ɖo xo do acɛ e gbeto Ɖo na Ɖo kpo sisi e Ɖo na Ɖo n'i ɛ kpo wu. Gbeta elɔ na nyi su Ɖokpo tawun bɔ gbeto lɛ kpo to lɛ bi kpo Ɖo na nyi bonu me bi kpodofifa tuto e nyi gbeto lɛ tɔn lɛ Ɖee gbeta elɔ Ɖo tame na nugbo lɛ e ni tenkɔn nu sisi ni tiin nu acɛ kpodofifa medesunɔsi jije gbɔn nunyweyi li xo. Mɔ Ɖokpo Ɔ ye Ɖo na tuun sɛn enɛ Ɔ lɛ bo na zan ye nugbo tɔn

gbɔn tuto e do ayi ɔ to ɔkpoɔkpo me kpo do gbɛ ɔ bi mɛ e kpo; aɛɛ enɛ ɔ kpo do susu enɛ kpan sin zinzaɔ ɔ kpo nukun mo je yɛnɛ kpo ɔ do na nyi nu taji ɔkpo nu tovi ee sin to ɔ gbɛta elɔ mɛ e kpo do tovi ɔee sin to lɛ kpo ɔ aɛɛkpiɔpa to enɛ ɔ lɛ tɔn glɔ e.

Gbetakɛn 1

Aɛɛ, susu kpo sisi ɔkpo ɔ kpo wɛ gbɛto bi ɔ ɔ gbɛwiwa tɔn hwenu; ye ɔ linkpɔn bo ayi yetɔn mɛ kpe lo bo ye ɔ na do alɔ yeɔee ɔi nɔvinɔvi ɔhun.

Gbetakɛn 2

Mɛ ɔkpoɔkpo sixu tuun ɔ aɛɛ, su su kpo sisi ɔee kpo xo e ɔ ɔ gbɛ ta elɔ mɛ ɔ nyi eɔesunɔ sin nu ma ɔe nuɔe kpo ɔi: akɔta, sun nu, nyɔnu, gbɛ e nɔ do e, sinsɛn, nu e lin do toxo wu e, alɔ linlin ɔevo see b'ɛ nyi to metɔn lɛ alɔ gbɛ to lɛ tɔn, ɔkunjiɛ, lee e ji mɛ gbɔn e kpo do nu ɔevoɔevo nɛ lɛ kpan.

Mo ɔkpo ɔ, e ɔ na kɔn do tuto ee e ze jjiɔn ayi ɔ to e mɛ e gosin e wu ɔ toxoɔiɔ sin alinu, sɛn e ji to ɔ jjiɔn e kpo do sɛn gbɛ ɔ tɔn ɔee ɔ nu do to ɔ nu e wɛ a, ɔ to enɛ ɔ ko je eɔee si alɔ e kpo ɔ mekannu, alɔ aɛɛkpiɔpa tɔn ma yi haɔɔeji wu a.

Gbetakɛn 3

Gbɛto ɔkpoɔkpo ɔ na mo gbɛ bo nɔ eɔesu si lo bo na lɛ nyi eɔee.

Gbetakɛn 4

E so ɔ na hen meɔe ɔ mekannu alɔ meɔe ɔ; mekannuninɔ kpo do meɔe kpo ɔ alɔ lɛ bi mɛ ɔ so ɔe ɔ.

Gbetakɛn 5

Gbɛto wikukɔn alɔ ya do nu mɛ kpo do adakacomɛwu kpo so ɔ na ɔe ɔ.

Gbetakɛn 6

Gbetɔ ɔ nusisi wɛ ɔ na nyi ɔ fi bi.

Gbetakɛn 7

Acɛ ɔkpɔ ɔ wɛ mɛ bi na ɔ lo bo na nɔ nyi sɛn ɔkpɔ ɔ; mɔ ɔkpɔ ɔ mɛɔ na yi gbe nu walɔ e na ɔ mɛ kpo alo ɔ nyi wuɔzɔnumɛ tɔn kpo e lo bo na wa gba sɛn e do ɔ fi e ǎ.

Gbetakɛn 8

Enyi mɛɔ mɔ ɔ e yi acɛ e nyi etɔn bɔ sɛn dodo ee ɔɔ nu do to tɔn nu ɔ n'ɛ ɔ, e hɛn ɔ e na yɔ hwɛ ɔ to tɔn mɛ.

Gbetakɛn 9

E ɔ na ya mɛɔ sin to tɔn mɛ alo e na wli i alo e na su i do ganmɛ ɔ nuɔ kpoun wu ǎ.

Gbetakɛn 10

E ɔ dandanmɛ bɔ e na se nu ee mɛɔ wa ɛ ɔ hwɛɔɔsa ɔ togumɛ kpa a kwɛɔɔsa enɛ ɔ wɛ ɔ na ɔ acɛ e nyi etɔn lɛ ɛ kpodo nu ɛ ɔ na wa lɛ ɛ kpo; mɔ ɔkpɔ ɔ fi enɛ ɔ wɛ e na ɔ nu e wu e yɔ hwɛ ɛ ɛ ɔ.

Gbetakɛn 11

1. Mɛ e e vɛ nu nyanyadɛ do ɛ na to ɔ yi tɔn yi wɛ hwɛ bɔ e na ba do nu lee nu lɛ yi gbɔn e cobo na yɔ ɛ ɔ hwɛnukɔn; cobonu e ka na ɔ hwɛ do e e ɔ, e ɔ na n'ɛ mɛ e na sixu hwɛnnɛ ɔ hwɛnukɔn e.
2. Enyi nu e mɛɔ wa d'ayi ɛ ma nyi nu e na sa sɛn do mɛ ɔ hwe enɛ nu qi lee sɛn ɛ ji to ɔ alo gbɛ ɔ jjiɔn ɛ ɔ gbɔn ɛ a ɔ, ɛ ɔ na sɛn gan tɔn ǎ.

Gbetakɛn 12

E ɔ na ba do nu me ɔ lee jlo me gbɔn e gbɔn xo e kun kpla. Gbezinzan metɔn, hennu metɔn, xo metɔn alo wen metɔn le é ă. Mo ɔokpo ɔ e ka ɔ na do winnya me bo le kon wi metɔn ă. Ace e nyi gbeto ton e ɔ hwen me ɔ ali ene ɔ nu.

Gbetakɛn 13

1. Fi e jlo mede ɔ we na no gbɔn bo na le ze notɛn e jlo e ɔ ɔ toɔeme.
2. Mede ɔ jlo ton ɔ é sixu be agban sin to ɔebu me ɔ to ton me ɔhun. E jlo e ɔ, e sixu le le ko wá xwé.

Gbetakɛn 14

1. Enyi ɔ e ɔ gbeya do nu mede we kaka bo ku hwen wan d'e me ɔ, é hen ɔ é na hon yi to ɔvome bo e ɔ na yi i ɔ fi ene.
2. Amo enyi e mo ɔ me ɔ je senme nugbo alo e te afo sen e ji gbě e to le bi kplekple so jujon ayi é ji e ɔ, é so ɔ ace bo e na yi i dandan ɔ to ɔvome ă.

Gbetakɛn 15

1. Gbeto bi ɔ ace bo na nyi tode sin vi.
2. E sixu hugan mede bo de e sin tovikɛnme ă; mo ɔokpo ɔ é hen ɔ e na zé edee zé ji nu to ɔvo.

Gbetakɛn 16

1. Enyi sunnu kpo nyonu kpo ɔ wyanwyanxwe ɔ, ye hen ɔ, ye na da yedee bo de hennu yeton. Akota yeton, to yeton, alo sinsen yeton ɔ na gbɛ nú ye ă. Ace ɔokpo le we ye ɔ do ɔ yedeedida hwenu kponunɔ yeton alo yedeejodo hwenu.
2. Cobonu gbeto de ná dà de ɔ, jlo yeton me nu we é ɔ na nyi.

3. Henu wε nyi sosyεn nũ gbeto sin togun; lobo togun ene ɔ kpodu
acekpikpa to ɔ tɔn kpan ka ɔ na je hun do jĩ tɔ.

Gbetakɛn 17

1. Gbeto bi, mε e ɔ ee ɔkpono ε alo εε ɔ gbe kplekplede mε e, ɔ na ɔ
ace do nudeji.
2. Nũ ε nyi εtɔn ɔ mede sixu tafu i ɔ bo yi ɔ asi tɔn ǎ.

Gbetakɛn 18

Gbeto bi ɔ ace bo na len nu nu ε jlo e kpɔn bo d'ayime lobo le sɛn nu e jlo e. Ace
ene ɔ wε zɔn bo tɔn le le ɔ togunmε alo kwεnkwεn mε gbɔn alokpa le bi mε ɔ:
nunuyiyi, walo kpo yehwe sin alinu kpo.

Gbetakɛn 19

Gbeto bi ɔ ace bo na lin nũ ε do nuwu bo ka na ɔ xo; hũn mede ɔ na van
nukun dɔ mede ǎ. Mo dokpo ɔ, mε bi ɔ ace bo na se bo jla nũ ε ɔ jije wε ɔ to
ɔ mε kpo togudo le ε kpo. E hen wlenwin ɔebu ɔ, ε na ba bo do se na.

Gbetakɛn 20

1. Gbeto bi ɔ ace bo na yi kplε. Lobo na le do gbε ε ma na ɔn
hunyahunnya wa ǎ e.
2. E sixu so mede do gbεdemε gannu gannu ǎ.

Gbetakɛn 21

1. Gbeto bi hen ɔ, ε na go alo nu to tɔn bonu ε na do yi nukɔn. Eye ɔesu hen
ɔ ε na nɔ nukɔn nu nuwi wa ene alo ε na ɔ mε bo ε na nɔ do tɔn mε.
2. Ace ɔkpo ɔ wε mε bi ɔ bo na do wa axɔsuzɔ ɔ to tɔn mε.
3. Jlo to ɔ tɔn wε nyi linlin dodo e ji to ɔ sin acekpikpa junjɔn e. Jlo ene ɔ, e
na ze wema na dɔ xwiji, do sɛndεji bo ahizi na tɔn d'emε ǎ. Mo dokpo ɔ,

nuwiwa ene ɔ, e na nɔ blo e do hwe tɔn nu. Wema ene ɔ, e sixu nɔ yeme bo sɔ alo e le sixu sɔ ɔo togunme lee e na blo gbɔn bo ayi na j'ayi nu wemazeto le e.

Gbetakɛn 22

Gbetɔ bɪ ɔ, togundeme we   ɔe. Ene ɔ wu o, nuɔe na do tagba n'i ɔo akwelinu, lanme na nɔ ganji k kpodo nunywe na ɔo kpo sin alinu  ; nu ene ɔ we na zɔn bɔ   na tɔn nyi. Amɔ kan e van we to ɔ ɔe e kpodo nuwaɔokpo e ɔo todeetodee kpan sin tentin gbɔn tuto e ze ɔo te   kpo to ɔ sin dɔkun le kpo we na zɔn bɔ e na mɔ.

Gbetakɛn 23

1. Gbetɔ bi ɔo na wa azɔ. Azɔ e ja jlo   we   na wa; sen ɔokpo ɔ we na ɔo nu do me bi nu lobo   ka do na nɔ azɔgba  .
2. Azɔ e meɔe wa   sin akwe we na ɔu.
3. Meɔe wa nuɔe ɔ,   na yi nuɔe d'enu dandan. Ene ɔ we na zɔn bɔ e na mɔ nu e na do hen hennu tɔn na  . E hwedo e ɔ, gbeto sin togun ɔ na go alo nu i ɔo ali devonu.
4. Gbetɔ bi ɔo ace bo na dɔ azɔjigbe alo   hen ɔ   na nɔ gbɛ mɔhun ɔee na sixu glɔn nyɔna tɔn le n'i emɛ.

Gbetakɛn 24

Gbetɔ bɪ ɔo ace bo na ɔo gbɔjehwe nu kpodo ayideɔ'ayi sin hwenu kpan Ganxuxo nabiɔe we   ɔo na wa azɔ na. E ɔo na yi azɔgbɔje hwɛhwe bɔ gbɔje ene me ɔ, e ka ɔo na nɔ sun akwe ɛ.

Gbetakɛn 25

1. Gbetɔ bɪ ɔo na na ɔo nu e na zɔn bɔ   na hwlen eɔee gan ɔo azɔnsi e; lobo na jla nunɔme eɔee tɔn kpo do hennu tɔn kpan ɔo; taji ɔ, ɔo nuɔuɔulinu, avɔdudolinu xɔ e me   na nɔ   sin alinu, azɔn gblegblelinu.

Mò ọ̀kọ̀pọ̀ ọ̀, é ọ̀ na mò alẹ̀dọ ọ̀ do azómámọ̀ hwenu, asukuku alo asikuku xómé núnọ̀ hwenu, kpukpoxómé kpodo hwe e nu e ma sọ̀ sixu wa nǔ̀ bo mò nu ǎ́ é bí kpan.

2. Vijiji kpo yókpovume núnọ̀ kpo bí ọ̀ na mò kpatakíde. Alólivi kpo ọ̀ vi e ma da asu cobo ji ǎ́ lẹ̀ e bi wẹ ọ̀ acẹ ọ̀kọ̀pọ̀ ọ̀ ọ̀ xẹ nya ọ̀ yeji sin alinu.

Gbetakẹ̀n 26

1. Gbetọ̀ bí d'acẹ̀ nù wemakplónkplón bó wemakplónkplón ka do na byọ̀ kwẹ̀ zinzan ǎ́; hun nuvónnu wẹ̀ é ọ̀ na nyi. E ọ̀ na ọ̀ kplón kleunde vónọ̀ enẹ̀ ọ̀ dandanmẹ̀ wẹ̀ é ọ̀. Alólýenzo kpo alónunọ̀ kpaa kpo ọ̀ na vun kan kéré to ọ̀ mẹ̀. Wemakplónyiji nu alo vọ̀ ọ̀, mẹ̀ bi nù wẹ̀ é ọ̀ na nyi, bó e kan na xwedo lee e jẹ̀ xa mẹ̀ ọ̀kọ̀pọ̀kọ̀ gbón e.
2. Wemakplónkplón ọ̀ gbetọ̀ sin nukónyiyi wẹ̀ é na ba; bo na dón gbetọ̀ sin acẹ̀ lẹ̀ yi nukón bo jẹ̀ hun dọ̀ yě̀ ji. E ọ̀ ná zón bó mọ̀jẹ̀mẹ̀ kpo nuwọ̀kọ̀pọ̀ kpo hwesókemẹ̀ kpo ná tẹ̀in xónton sin walọ̀ na tiin, bó to e ọ̀ bu lẹ̀ e sín gbě̀ ọ̀ na yi nukón bó fifa na tiin nù gbẹ̀ ọ̀ bí.
3. Vito, vinnọ̀ lẹ̀ wẹ̀ ọ̀ na dẹ̀ nyí kplón e vi yetón lẹ̀ na yi é.

Gbetakẹ̀n 27

1. Gbetọ̀ bi ọ̀ acẹ̀ bo ná gọ̀ alo nu tonunywẹ̀ lẹ̀ bi; mẹ̀ bi ọ̀ na mò mò ọ̀dagbe e ọ̀ alólýenmẹ̀ bo na zan mò ọ̀kọ̀pọ̀ ọ̀, é na sọ̀ sọ̀ nù nukónyi yi nunyẹ̀ tón bo na sixu mò nyóna e d'e mẹ̀ lẹ̀ é ọ̀.
2. Nu e na tón sin nu e mẹ̀de gba tamẹ̀ bo blo é ọ̀, mẹ̀ ọ̀ tón wẹ̀ e ọ̀ na nyi; b'ẹ̀ na jẹ̀ hun do nu tón ji ọ̀ nujinjanlinu wẹ̀ à, wemawlan wlan sin alinu wẹ̀ à, alo alólýen zówiwa sin alinu.

Gbetakẹ̀n 28

Gbetọ̀ bí ọ̀ na ba tuto gbón nukónyiyi hennu e mẹ̀ de e kpodo gbẹ̀ ọ̀ bí kpan sin alinu bonu acẹ̀, sisi kpo jlókokonunọ̀ e xó e ọ̀ ọ̀ wema elọ̀ mẹ̀ ọ̀ ni nọ̀ xwiji.

Gbetakɛn 29

1. Togun e mɛ gbɛtɔ dɛ e bɔ nukɔn yi yi tɔn kpo nyɔna tɔn kpo na tɔn sin mɛ é ò, é dɔ na dɔ nunɔmɛdè lɛ do wũ tɔn.
2. Do aɛ e gbɛtɔ dɔ lɛ sin zinzan kpo nunɔ tɔn kpo mɛ ɔ, mɛ dɔkpoɔdɔkpo dɔ na ba jlɛ na bo na nyi sɛn e na zɔn bɔ é ma na tɛ afɔ aɛ nɔzo tɔn tɔn lɛ kpo jlɔkokonunɔ tɔn tɔn lɛ ji kpo ji ă é dɔ lee mɛsisi sin kplɔn byɔ gbɔn é, tuto e ji to ɔ dɛ kpo togun bi kpaa gbɛtɔ lɛ tɔn sin nunɔmɛ byɔ gbɔn e.
3. Aɛ, sisi kpo jlɔkokonunɔ enɛ lɛ dɔ na xwedo su kpodo linlin to ee dɔ bu lɛ tɔn.

Gbetakɛn 30

Yodè, kplekplɛdè, gbɛtɔ godɔkponɔdè na yi huzu nu e dɔ do wema elɔ mɛ e dɔ alo tɔn ji bo na mò tɛn bo dɛ walɔdɛ alo ayidɛ tɔn ee na zɔn bɔ e na mɔ tɛn bo do kpo aɛ, sisi kpodo jlɔkokonunɔ ee xo e dɔ dɔ fi e bo hɛn gba ă.